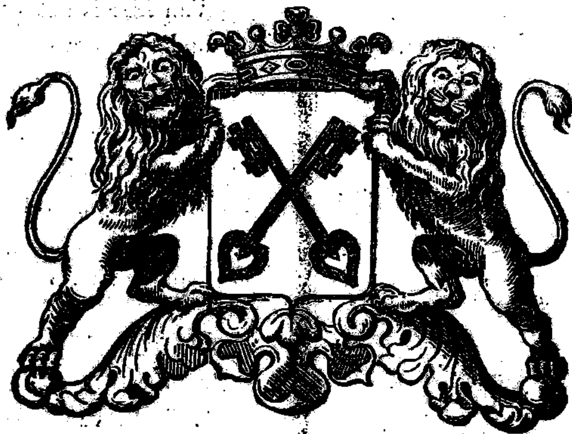
1850. N°. 122

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 7 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Wij herinneren onze Lezers, dat beginnende met Maandag den 7den dezer tot en met Dingsdag den 29sten, de Tien- en Vijf-Centstukken zullen worden ingewisseld bij de Ned. Bank en bij de Betaalmeesters in de Arrondissementen, en de Plaatselijke Ontvangers, ***zoo veel hunne kassen dit toelaten.***

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 5 October.

Sommige bladen melden, dat bij de Regering het plan zou bestaan, om de roodkoperen centen en halve centen in te trekken en die door geelkoperen munt te doen vervangen, en dit ten einde den omloop der Belgische centimes en halve centimes te weren.

— De Prov. Staten van Drenthe hebben tot lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal verkozen den Heer Mr. W. J. Tonckens, Kantonregter te Meppel.

— Bij de herstemming in het kiesdistrict Zwolle, ter verkiezing van nog twee leden der Prov. Staten, zijn verkozen de Heeren Mr. J. Kalff en G. W. Baron van Dedem.

— In plaats van Jhr. J. A. Lycklama à Nyeholt, welke voor de verkiezing tot Lid der Eerste Kamer bedankt heeft, hebben de Prov. Staten van Vriesland verkozen den Heer Jhr. T. A. M. A. Andringa de Kempenaer.

— Op den 21sten September jl. heeft te Haren, bij Groningen, eene harddraverij plaats gehad, waarvoor door de leerlingen van de aldaar gevestigde Landhuishoudkundige School waren uitgeloofd, eene brillante zilveren zak-tabaksdoos tot prijs, en een pikeurs-hoofdstel tot premie. Vijftien paarden namen daaraan deel, en de prijs werd behaald door het paard van Pieter Norg, van Essen, terwijl de premie ten deel is gevallen aan het paard van Roelof Meyer, van Haren; zijnde er bij het uitreiken derzelve eene zeer doelmatige toespraak gehouden door den Heer Dumoulin, een der leerlingen van opgemelde school. Dit nationaal volksvermaak, hetwelk in de beste orde is afgeloopen, werd door een zeer groot aantal toeschouwers bijgewoond.

— Op den Holl. Spoorweg zijn in September vervoerd 91,723 personen, en is f 100,353 ontvangen.

— De eerste steurharing is Donderdag te Scheveningen aangebragt, met 2 bomschuiten, te zamen houdende 19,000 stuks.

— Wij laten hier een verslag volgen van de Afschaffingsrede ter opening van de zesde Algem. Verg. der Nederl. Vereen. tot Afschaffing van Sterken Drank, door Mr. C. C. E. d'Engelbronner, Referendaris bij het Ministerie van Justitie. Amsterdam 1850; zoo als dat voorkomt in den *Volksvriend* van October.

Een belangrijk stuk, 't geen bij de lezing niet minder zal behagen, dan het bij 't aanhooren indruk heeft gemaakt. Verre van zich met louter betoog te vergenoegen, heeft de geachte spreker onderscheidene gewigtige daadzaken medegedeeld, waartoe hem zijne ambtsbetrekking bijzonder in staat stelde, en die al weder van eene andere zijde, dan die van welke dit tot nu toe meestal in onze afschaffings-geschriften geschiedde, het verderf door den jenever aangebragt, bewijzen. Elken onpartijdigen vriend zijns vaderlands en zijner medemenschen durven wij deze rede met aandrang, als eene belangrijke lectuur aanbevelen.

De geachte spreker heeft zich de beantwoording ter taak gesteld van deze drie vragen: Is het tegengaan van sterken drank, als volksdrank, indedaad noodzakelijk? Zoo ja, waarom afschaffing en eene Vereeniging tot afschaffing? Wat is noodig, zoo de Vereeniging tot afschaffing haar doel zal bereiken?

Dat de sterke drank indedaad een volksdrank is, uithoofde der algemeenheid, bestendigheid en goedkoopheid van zijn gebruik, wordt door den spreker duidelijk aangetoond, en zijne niet-noodzakelijkheid en ongezondheid, op grond van geneeskundig gezag, kortelijk besproken. Hierna vinden wij eene rijke menigte van berigten, door regterlijke ambtenaren uit de meeste provinciën des Rijks aan den spreker medegedeeld, waardoor onwedersprekelijk, met cijfers, wordt bewezen, welk een vloed van jammer, in allerlei soort van misdrijf, door den jenever over de maatschappij en de huisgezinnen wordt uitgestort. Dit gedeelte der Afschaffingsrede vooral is belangrijk. Een paar staaltjes ter proeve: »over een tijdvak van 13 jaren," schrijft een hoofd der policie, »stel ik de verhouding der aan sterken drank toe te schrijven zaken, tot die welke uit andere oorzaken voortkomen, als 3 tot 1. Geen gering deel komt hiervan voor rekening der vrouwen; in de mindere standen vooral." »Gedurende mijne 21-jarige dienst," meldt een ander hoofd der policie van eene voorname stad, »heb ik de overtuiging verkregen, dat meer dan $\frac{9}{10}$ der voorgekomene strafzaken aan sterken drank te wijten is." »In eene der voornaamste steden van dit rijk telt men, meen ik, (zegt de spreker) 24 agenten, 18 van deze zijn meer of min verslaafde drinkers, en daaronder vindt men er, die 18 borrels daags gebruiken.... Ziedaar nu, de wachters van den Staat!" — Met een enkel woord wijst nu de spreker op de kosten der regtsgedingen, en der verpleging in de gevangenissen en krankzinnigen gestichten, die alweder, ter wille der jeneverdrinkers, door de inwoners van stad of land moeten worden gedragen, — en gaat hierna over tot de beantwoording der tweede vraag.

Waarom afschaffing en eene vereeniging tot afschaffing? »Omdat matigheid in den sterken drank is, dien na te laten, dien af te schaffen. Omdat de menschenliefde dit vordert. Omdat aansluiting ter bereiking van eenig doel, in de natuur des menschen ligt. Omdat wetten tegen de dronkenschap weinig baten." Dit een en ander wordt door den schrijver uiteengezet, waarna hij onze Vereeniging, met klem van redenen, verdedigt tegen de beschuldiging van materialisme, van werkheiligheid, van geweld der Christelijke vrijheid, aangedaan.

Eindelijk: »wat is noodig, zal de Vereeniging haar doel bereiken?" Het antwoord is: »vooreerst, omzigtigheid in de aanneming van nieuwe leden, eene gedurige zuivering der registers, eene trouwe nakoming der verbindtenis. Vervolgens de aansluiting en den bijval van alle weldenkenden. Voorts de ondersteuning der Regering."

Zoodanig is het beloop dezer Afschaffingsrede, waarvan wij de hoofdpunten kortelijk hebben aangegeven. Wij besluiten onze aankondiging met de volgende regelen uit het slot der Redevoering: »denkt aan de 170 tonnen gouds hier te lande jaarlijks aan sterken drank vergoten; denkt aan de niet te tellen duizenden schats, op welke zijne gevolgen, die, hetzij de schatkist, de gewestelijke, de plaatselijke kassen, hetzij de diakonien of de bijzondere weldadigheid er mede bezwaard worde, ons te staan en alle op ieder onzer neder komen. Vergeet niet, dat van $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{8}$, van $\frac{1}{8}$ nu reeds $\frac{1}{6}$ der bevolking tot geheele armoede of eenen staat van tijdelijke behoefte is vervallen. Overweegt bij u zelven, welk deel daarvan op rekening van de flesch moet worden gesteld, en vraagt het u dan, vraagt het u in gemoede af, waar, waar moet het heen?

Is het dan geen heilige pligt, dien wassenden vloed te keeren, of zal het $\frac{1}{6}$ vooraf nog tot $\frac{1}{5}$, tot $\frac{1}{4}$ welligt moeten gestegen zijn. O! bedenkt het wel. Die vermeerdering kan niet geschieden, zonder u te bereiken, zonder een deel te scheuren van het uwe of mijne. Welaan dan, laat ons het volk van Nederland nuchteren maken en bekwaam, opdat het zijne natuurlijke veerkracht herwinne. Trachten wij het langzamerhand aan den leiband eener blinde liefdadigheid te ontwennen. Leeren wij het te staan op de plaats, die de Voorzienigheid aan elk onzer in de maatschappij heeft aangewezen, aan elk onzer met haar lief en leed. Toonen wij ons broeders! Laat ons allen voorgaan! Voorgaan met het oog op God!"

's GRAVENHAGE, 5 October.

Z. M. heeft onder dankbetuiging voor de in die betrekking gedurende vele jaren bewezene goede diensten, den Hoogl. C. van Heynsbergen, eervol ontslagen als eersten Hoogleeraar bij het Koninkl. Instituut voor de Marine te Medenblik. Ook is ontbonden de Commissie tot het examineren der Zee-Officieren, Adelborsten en Stuurlieden, tevens belast met het opzigt over de uitgave van den Zee-Almanak, de Zeevaartkundige berigten en Zeekaarten, ten gevolge waarvan aan den gemelden Hoogleeraar, als President, en aan de Heeren J. Swart en J. G. Arbon, als leden dier commissie, een eervol ontslag uit deze hunne betrekkingen is verleend; — zijnde voorts aan het tot die commissie behoord hebbende lid, den titulairen Kapitein-Luitenant ter Zee Jhr. G. A. Tindal, Directeur van het dépôt van kaarten, plans en modellen en van de bibliotheek bij het departement van Marine, met den 1sten October 1850 opgedragen de betrekking van Examinator van de Zee-Officieren en Stuurlieden tot de marine en koopvaardij behoorende.

— Nog zijn de Leeraar van de 1ste klasse in de Engelsche taal- en letterkunde J. P. Arend, de Lector in de Nederduitsche taal, geschiedenis en aardrijkskunde A. Beeloo, en de Dansmeester P. Demmenie, uit hunne betrekking bij genoemd Instituut eervol ontslagen, onder toekenning van wachtgeld.

— Z. M. heeft benoemd, bij de Koninkl. Militaire Academie te Breda, tot Leeraar der 2de klasse in het handteekenen, den thans op wachtgeld zijnde Leeraar in dat vak F. L. Huygens.

— De gewone zitting der Staten-Generaal zal op Maandag den 7den dezer door Z. M. geopend worden. Het reeds op 4 September jl. voor die plegtigheid uitgegeven Programma blijft in zijn geheel. — De Koning zal te een ure van het Paleis afrijden naar de Vergaderzaal der Staten-Generaal.

— Het ontwerp van wet nopens de Ministeriële Verantwoordelijkheid, is bij den Raad van State aanhangig.

— De *Nieuwsbode* berigt, dat de concept-gemeentewet en daartoe behoorende memorie van toelichting, door den Minister van Binnenl. Zaken aan den Raad van State en aan de Staten der onderscheidene provinciën, worden verzonden.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van Donderdag 3 October.

In deze zitting heeft de Commissaris des Konings medegedeeld, dat de commissie uit deze vergadering, belast met de taak, om aan Z. M. den Koning de hulde der Staten van dit gewest te betuigen, zich van die taak heeft gekweten. Bij de betuiging van eerbied en verknochtheid heeft zij gevoegd die van dankbaarheid voor hetgeen Z. M. ten voordeele der provincie heeft gedaan, en heeft zij de provinciale belangen in het verder aandenken van Z. M. aanbevolen. De Koning heeft belangstelling betuigd in al hetgeen dit gewest betreft, en te kennen gegeven, dat door Z. M. op hoogen prijs wordt gesteld wat door de Staten ten behoeve der provincie wordt gedaan.

Is ingekomen eene missive van Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Rotterdam, waarbij zij, met terugwijzing naar hunne vroeger ingebragte bezwaren, andermaal opkomen tegen de strekking van het conceptreglement op het bestuur van het Hoogheemraadschap van Schieland. Zij herhalen hun vroeger daartegen ingebragt protest, en voegen er nog voor zooveel noodig bij, dat bij dat ontwerp-reglement de regten der stad Rotterdam ten sterkste en wederregtelijk worden verkort. — Deze missive wordt gesteld in handen der vroeger daartoe benoemde Commissie, waaraan is toegevoegd de Heer Prins.

De Commissie, in wier handen gesteld is de begrooting der kosten van het provinciaal bestuur, voor zoo veel het Rijksbestuur is, heeft hierna rapport uitgebragt, bij monde van den Heer de Jonge, en onder anderen voorgesteld, om de leges, tot dus ver door de ambtenaren en ook door den Griffier genoten, te vervangen door eene verhooging van jaarwedden, — alsmede om de bezoldiging van den Griffier, afgescheiden van de tegemoetkoming wegens gemis aan leges, te verhoogen, uithoofde van deszelfs veelvuldige werkzaamheden.

Vervolgens zijn de afdeelingen der begrooting aangenomen, met dien verstande, dat de post van jaarwedden der vaste ambtenaren en bedienden bij de provinciale Griffie, welke was uitgetrokken voor ƒ22,500, gebragt is op ƒ26,850, en zulks door bijvoeging van ƒ2,440 wegens het gemis aan leges; ƒ1,560 ter zake van leges, die nog genoten worden, maar welker afschaffing wordt voorgesteld, — en ƒ350 als tegemoetkoming aan de boden. Eindelijk is ook nog ƒ160 toegevoegd aan de jaarwedde van den Griffier, wegens door hem tot dus ver genoten leges, hetgeen echter niet in verband staat met de door de commissie billijk geachte verhooging der bezoldiging van dien ambtenaar.

Zitting van Vrijdag 4 October.

In deze zitting is over verscheidene aangelegenheden rapport uitgebragt door de daarvoor benoemde Commissiën; onder anderen, omtrent een adres van Dijkgraven en Heemraden van den polder Oud-Herkingen, houdende verzoek, dat Gedep. Staten gemagtigd zullen worden tot het uitvaardigen van dwangmaatregelen tegen de polders, die weigerachtig zijn, de jaarlijks verschuldigde contributiën te betalen, en de daaruit voortvloeijende procedures te voeren voor rekening der provincie. Dit verzoek is van de hand gewezen; doch de Ged. Staten zijn gemagtigd tot het voeren van procedures, mits de polderbesturen de som deponeren, die tot bestrijding van de kosten noodig is.

ROTTERDAM, 3 October.

Z. K. H. de Prins van Oranje heeft gisteren, vergezeld van zijn' Oom Prins Hendrik, alhier den eersten steen gelegd aan het nieuwe gebouw der Koninklijke Nederl. Jagtclub. De Heer van Hoboken, President der Commissie, met de werkzaamheden belast, opende de plegtigheid met eene aanspraak, gerigt aan den jeugdigen Kroonprins. De talrijk toegevloeide menigte gaf luide teekenen van toejuichingen en deelneming aan het feest. Na den afloop hebben HH. KK. HH. een' roeitogt op de Maas gedaan. — Deze dag was ook voor de werklieden een dag van vreugde, naardien het Z. M. den Koning behaagd heeft, eene somme gelds aan den Architect, den Heer Godefroi, te hunnen behoeve te doen uitreiken.

— Door een aanzienlijk aantal ingezetenen alhier is een verzoek aan de Hooge Regering gedaan, om eene Duitsch-Protestantsche gemeente te mogen oprigten, alwaar in de Hoogduitsche taal zou worden gepredikt. Hierdoor zou voor het groot aantal Duitschers, die alhier tijdelijk of vast verblijf houden, in eene wezenlijke behoefte worden voorzien.

— Van hier is het barkschip Isis, met 400 passagiers naar Amerika vertrokken; onder hen was ook een blinde.

ALKMAAR, 30 September.

In de alhier gehoudene Algemeene Vergadering der Hollandsche Maatschappij van Landbouw heeft de Voorzitter, Prof. van der Boon Mesch, eene redevoering uitgesproken, waarin de werkzaamheden der verschillende Afdeelingen en de handelingen van het Hoofdbestuur vermeld, en tevens de middelen aangewezen werden, waardoor de Nederlandsche Landbouw tot vermeerdering van het welzijn des Vaderlands, in bloei zou kunnen toenemen. De volgende Vergadering zal in 's Gravenhage gehouden worden. Tot Leden van het Hoofdbestuur werden gekozen de Heeren Jhr. D. T. Gevers van Endegeest en Jhr. G. F. van Tets, en tot Algemeenen Voorzitter, die nu uit Noord-Holland moest gekozen worden, de Heer Mr. F. A. van Hall.

Op de bij die gelegenheid gehoudene Tentoonstelling van voortbrengselen van den Landbouw en van Vee, zijn onderscheidene gouden en zilveren medailles en andere premiën aan vele bekende Landbezitters in Noord- en Zuid-Holland toegekend. Zij werd door vele duizende personen bezocht; en hadden de Regering der Stad en de Ingezetenen gewedijverd, om door uitstekende volks- en andere feesten gedurende vijf dagen deze belangrijke bijeenkomst van Landbouwers op te luisteren, zij hadden de voldoening in alles, wat er plaats had, eene uitstekende orde en onder die duizende ingezetenen en vreemdelingen de uitmuntendste eensgezindheid en onderlinge welwillendheid op te merken.

MIDDELBURG, 1 October.

Bij de op den 26sten September jl. alhier gehoudene aanbesteding van buitengewone werken aan eenige calamiteuse polders, zijn deze, onder anderen aangenomen door de Heeren D. A. Dronkers, alhier, voor ƒ49,600; A. de Groot, te Sliedrecht, voor ƒ16,600, en K. Kalis, te Sliedrecht, voor ƒ14,500.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 1 October.

Mejuf. Howard alhier heeft een legaat gemaakt van ruim een half millioen Ned. ter stichting van een weduwen hofje, waarvan iedere bewoonster een jaargeld van ƒ600 Ned. zal genieten. Het getal huisjes is bij het berigt niet opgegeven.

— Het getal stoomschepen en stoomvaartuigen, die tot de Engelsche zeemagt behooren, bedraagt 164, van 44,500 paardenkracht.

— Er hebben hier weder twee zware branden plaats gehad, een van eene oliefabriek, en een van eene katoenfabriek; bij den eerste verloor een kind het leven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 October.

Toen in den morgen van gisteren de Gezant van Nepaul naar Marseille zou vertrekken, had een der lieden van zijn gevolg buiten zijn weten een schuld gemaakt van 30 fr. bij een huurkoetsier. Toen deze den stoet zag vertrekken begon hij vrees te koesteren voor zijn geld, en hij wist dus niets beters te bedenken, dan, toen de Indische Prins buiten kwam om plaats te nemen in zijn rijtuig, dezen met den arm tegen te houden, ten einde hem om de schuld aan te spreken. Dit vertoornde den Prins zoodanig, dat hij zijn rotting ophief en den koetsier een geweldigen slag op het hoofd toebragt, welke eene wonde veroorzaakte, waaruit het bloed rijkelijk vloeide. Het gevolg van den Gezant alsmede de policie kwamen tusschen beide, zoo dat dit voor beide partijen geene verdere gevolgen had. De Prins, die in zijn geboorteland regt van leven en dood uitoefent, had reeds om zijn sabel gevraagd, ten einde den koetsier zijne onbeleefdheid strengelijk te doen boeten.

— In de kerk van Mas d'Agenois, een stadje van 2 à 3000 inwoners in het Dep. Lot et Garonne, is in de Sacristy eene verwaarloosde schilderij, voorstellende den stervenden Christus, ontdekt. Het is op paneel geschilderd en zou bij nader onderzoek een stuk zijn van Rembrandt van het jaar 1631.

— De Commissaris van Policie heeft huiszoeking gedaan in een locaal, waar de Californische Maatschappij gevestigd was, en heeft 180,000 fr. aan waren en papieren in beslag genomen, en den Directeur gevangen gezet.

— Men verwacht de Aartsbsschop van Turijn te Parijs.

SPANJE.

MADRID, 1 October.

Het groote vraagstuk van het bestieren van luchtschepen, schijnt zijne oplossing nabij te wezen. De Spaansche luchtreiziger J. Montemajor heeft met zijn luchtschip Aeolus proeven daarvan afgelegd, die met de meest voldoende uitkomst bekroond zijn geworden. Ten gevolge hiervan is thans bepaald, dat hij den 15den dezer, alhier met zijn luchtschip zal opstijgen, zonder zich aan voor- of tegenwind te storen, Frankrijk overtrekken en naar Londen zal zeven, om er van de Britsche Regering de premie te ontvangen, die zij uitgeloofd heeft aan diegenen, die tegen elken luchtstroom in, eene luchtreis zou weten te volbrengen.

SARDINIE.

De Aartsbisschop van Cagliari was veroordeeld om binnen 24 uren de excommunicatie in te trekken, of anders het grondgebied te verlaten, in welk geval de Staat bezit van de inkomsten van het kerspel zou nemen. Daaraan niet voldaan hebbende, is hij in den avond van den 23sten September, door karabiniers aan boord eener gouvernements-stoomboot gebragt, om naar Civita-

Vecchia, in den Romeinschen Staat te worden overgevoerd. De bevolking had deze gedwongen verwijdering van den Aartsbisschop goedgekeurd.

— Onderscheiden geruchten zijn in omloop gebragt aangaande de handelingen van het Geregtshof, betrekkelijk de veroordeeling van den Aartsbisschop Franzoni. Men beweert onder anderen, dat de eerste President de Raadsheeren uitgekozen heeft, die van de zaak kennis zouden moeten nemen. De waarheid is, dat hij heeft gebruik gemaakt van de bevoegdheid, hem bij de wet gegeven, om de verschillende Kamers te vereenigen, wanneer de belangrijkheid der zaak zulks vereischt, en heeft dit gedaan ten einde, zoowel aan de uitspraak meer gezag bij te zetten, als alle vermoeden van eenige onwettige handelwijs of misbruik uit te sluiten.

Volgens berigten uit Rome bestaat de commissie, aan welke de Paus het onderzoek van de Sardinische aangelegenheid en het uitbrengen van een rapport deswege opgedragen heeft, uit de Kardinaals Antonelli, Lambruschini en Vizzardelli, en de kanunniken Santucci, Fioravanti en Pacifici.

ITALIË.

Het Consistoire van Kardinalen, dat den 24sten September zou gehouden worden, maar toen tot den 30sten was uitgesteld, is, volgens *l'Univers*, op dien dag gehouden. Bijzonderheden echter worden er nog niet van medegedeeld.

— De Paus heeft eene maatschappij opgerigt tot bevordering der fabriekmatige nijverheid.

— Terwijl het Fransche bezettingsleger weinig geld kost, kost het Oostenrijksche maandelijks 70,000 kroonen, die bij buitengewone belasting door de plaatsen moeten betaald worden, waarin het gelegerd is.

PRUISSEN.

BERLIJN, 2 October.

Eergisteren is hier het Congres van Taalkundigen geopend, welke ten getale van bijna 200 waren opgekomen. Op hunne eerste vergadering hebben zij verklaard dat de Sleeswijk-Holsteinsche zaak regtvaardig is, en eene zaak was van geheel Duitschland. (Dus geheel letterkundig!)

— De Keizerin van Rusland is met Prinses Frederik der Nederlanden en de dochter van deze den 27sten September te Warschau aangekomen. Aldaar worden verwacht Prins Frederik der Nederlanden, en de Grootvorstin Helena met hare dochter uit Frankfort.

— In Posen is wederom een rooverbende uiteen gejaagd, nadat de hoofdman en verscheiden zijner manschappen waren gevangen genomen.

LUXEMBURG.

1 October.

De zitting van de Wetgevende Vergadering is heden door de Regerings-President, namens den Groot-Hertog geopend. De Heer Ch. Mets is weder tot Voorzitter verkozen. De begrooting voor 1851 en eenige wetsontwerpen zijn aangeboden, en de Administrateur-Generaal van Financiën heeft een overzigt van den geldelijken toestand van het Groot-Hertogdom medegedeeld.

HAMBURG.

1 October.

De tijdingen die men hier uit Rendsburg heeft, loopen tot gisteren avond, 30 September. Het bombardement van Frederikstad was door de Holsteiners met vernieuwden ijver hervat; de bezetting, uit drie bataillons Denen bestaande, bood voortdurende een heldhaftigen tegenstand.

Tonningen was als voorpost slechts door ééne compagnie Deensche infanterie bezet. Nadat de Kapitein die haar aanvoerde, gesneuveld was, heeft die compagnie, aan de landzijde omsingeld en van den kant der rivier door de Holsteinsche kanonneerbooten bestookt, zich moeten overgeven. 80 man en 2 officieren zijn gisteren gevankelijk te Rendsburg binnengebragt.

De beide legers schijnen aan het bezit van Frederikstad een groot gewigt te hechten, omdat aldaar de sluizen gelegen zijn, die de Treeve van de Eider afsluiten, en door middel waarvan men het land op verscheiden uren in de rondte onder water kan zetten, gelijk de Deenen reeds met goed gevolg gedaan hebben.

Tot op dit oogenblik hebben wij niet vernomen, dat een der beide legers een belangrijk en beslissend voordeel zoude behaald hebben.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen mits deze ter kennisse van de Patentpligtige Ingezetenen binnen deze Stad, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het dienstjaar 1850/51, zal gevaceerd worden ter Stedelijke Secretarie op Maandagen, Dingsdagen, Donderdagen en Vrijdagen den 7, 8, 10, 11, 14, 15, 17 en 18den dezer maand, des namiddags van *vier* tot *zes* ure.

DU RIEU.

LEYDEN, 4 October 1850. Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

In de maand September 1850, zijn binnen de Stad *Leyden* overleden 56 personen, als: 13 Mannen, 14 Vrouwen, 14 Zoons en 15 Dochters; daarenboven als levenloos aangegeven 6.

Gedurende diezelfde maand zijn aldaar geboren 114 Kinderen, als: 69 Zoons en 45 Dochters, waarbij twee paren tweelingen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 5den October de Heer W. H. Yell, van Londen, in de Genecskunde, na verdediging van zijn Dissertatie, continens: *Observationes Practicas de Arte Obstetricia.*

KERKNIEUWS.

HAARLEM, 3 October 1850. Uit het vroeger gemaakte zestal van Predikanten, is heden, door den Kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier, het volgend drietal geformeerd: DD. Hugenholtz, te Geervliet; van der Scheer, te Hoorn; Cats Wor, te Enkhuizen, en is daaruit tot Herder en Leeraar beroepen Ds. P. R. Hugenholtz.

ADVERTENTIEN.

De bij vele Ingezetenen heden per brievenpost toegezonden officiële rapporten van de Commissie van Finantien en Rekenkamer, over de rekeningen van het Huiszittenhuis en Minnehuis te *Leyden* over 1849, uitgegeven door twee Leden van den Raad, zullen door Leden van het vroegere Collegie van Mr. Regenten der Huiszitten- en Diaconie-Armen niet onbeantwoord worden gelaten.

Intusschen leze men **Huiszittenhuis, N°. 4**, te verkrijgen bij den Boekverkooper P. ENGELS, dat geheel over het **beheer** handelt en reeds nu dadelijk over die magere en duistere Rapporten eenig licht kan verspreiden.

LEYDEN, 5 October 1850. P. J. ZUURDEEG Jz.

In eene **Apotheek** te dezer Stede, wordt gevraagd een **LEERLING**, op aannemelijke voorwaarden.
Adres Letter **C**, bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, alhier.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat in zijn **Kagchel-Magazijn**, vlak over zijn **Magazijn van Spijkers en IJzerwaren**, Wijk III. N°. 478, een ruime voorraad is ontvangen, van eene geheel nieuwe sortering COLOM-, EREMITAGE- en HAARD-KAGCHELS, Engelsche HAARDSTELLEN, IJzeren Gevlogten BLOEMTAFELS en ETAGÈRES, volgens laatste en nieuwste modellen, een en ander tot zeer civiele en vast gestelde prijzen genoteerd.

De Ondergeteekende twijfelt niet of hij zal door een solide en spoedige bediening, even als in vorige jaren, ook dit jaar weder het vertrouwen en de gunst mogen genieten, waartoe hij zich bij deze aanbeveelt.

J. J. ZUUR,
Hoogewoerd, nabij de Kraaijerstraat, Wijk III. N°. 375.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stadgenooten en verdere Begunstigers bekend, dat op heden zijne FABRIEK van BEDDEN en MATRASSEN, en WINKEL van MANUFACTUREN en DEKENS, is verplaatst van de Nieuwstraat naar den **Nieuwen Rhijn, het vierde Huis van de Hartesteeg, Wijk VII. N°. 58.**

Beveelt zich bij voortduring in het gunstig aandenken, verzekerende eene solide bediening.

LEYDEN, 7 October 1850. G. J. CORTS Jr.

AANBESTEDING.

De Administrateurs van het 2de Bat. 8ste Regt. Infanterie, zullen op Dingsdag den 15den dezer, des middags ten 12 ure, in de Doelen-Kazerne, aan de minst-inschrijvenden **Aanbesteden**: de Leverantie van **AARDAPPELEN**, voor de Menage van 1° November 1850 tot ult° April 1851; zullende de Inschrijving geschieden met gesloten Billetten, waarvoor een verzegelde Bus, benevens de voorwaarden, op het Bureau van den Ondergeteekende in gemelde Kazerne, van 's morgens 9 tot 's middags 12 ure, dagelijks zullen voorhanden zijn.

De Luitenant-Kwartiermeester,
DE GROOT.

VERKOOPING VAN VAARTUIGEN.

Op Donderdag den 17den October 1850, des voormiddags ten 10 ure, zal aan de *Vietgijzenbrug*, nabij het Station van den Spoorweg, worden Verkocht: **een geheel nieuw VAARTUIG**, groot ongeveer 15 Tonnen, alsmede **2 à 3 kleinere VAARTUIGEN.**

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, ingevolge bekomen *Regterlijke Autorisatie*, op Zaturdag den 12den October 1850 bij Opbod, en op Zaturdag den 19den October 1850 bij Afslag, beide des avonds ten 6 ure, van:

Een HUIS EN ERF, staande en gelegen in het Noordeinde, omtrent de Wittepoort, Wijk I. N°. 14.

Een DITO, aan de Noordzijde van de Breedestraat, omtrent de Choorlammersteeg, Wijk IV. N°. 235.

Een DITO, op de Steenstraat, omtrent de Beestenmarkt, Wijk V. N°. 40.

Vier DITO nevens elkander, aan den Singel, tusschen de Koe- en Wittepoorten, onder *Soeterwoude*, N°. 220 A. B. C en D, en daarnevens gelegen TUIN met TUINHUIS en KOEPEL.

Eene partij extra best WEILAND, groot 1 bunder, 72 roeden en 70 ellen, gelegen even buiten de Morschpoort, onder *Oegstgeest*.

Een streekje TEELLAND, met daarachter gelegen Water, gelegen als boven aan den Heerenweg.

En voorts nog diverse HUIZEN EN ERVEN, staande en gelegen op de Oostdwarsgracht, de Langegracht, de Zandstraat en de Bouwelouwesteeg.

Alles behoorende tot den Boedel en Nalatenschap van Wijlen den Heer D. VAN LOON.

Breeder bij aangeplakte Biljetten omschreven, waaromtrent nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM, te *Leyden*, bij wien tusschen de Veiling en den Afslag op bovengenoemde Percelen Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een *vijfde* voor iedere Verhooging.

Op Dingsdag den 15den October 1850 en volgende dagen zal door den Boekverkooper J. W. VAN LEEUWEN, verkocht worden: eene kleine doch belangrijke Verzameling van Godgeleerde, Regtsgeleerde, Geneeskundige, Historische en Taalkundige **BOEKEN**, alsmede een zeer *fraai Schilderij van* REMBRANDT VAN RHIJN, voorstellende de Opoffering van JEPHTA; voorts Chirurgische Instrumenten, Teekenstudiën, Busten, Gereedschappen, enz.

De Pillen en Zalf van Holloway zijn een onfeilbaar middel voor ringworm en andere huidziekten.

Een Geneesheer te Lima, wiens kind sedert zes jaren aan den ringworm leed, beproefde elk bekend middel ter genezing van deze kwaal, doch alles te vergeefs, dezelve was van een zoo hevige aard, dat zij zijne eigene kunst, en die van andere Genees- en Heelkundige geheel verijdelde. Als eene laatste toevlugt beproefde hij de *Zalf en Pillen* van HOLLOWAY, welke in alle gedeelten van Amerika eene groote vermaardheid hebben verkregen, en door derzelver gelukkige werking, werd het kind volkomen genezen, en de ziekte in haren oorsprong weggenomen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.
Zaturdag 5 *October*. Van *f* 32 tot *f* 36.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.
Zaturdag 5 *October*.

Oude Tarwe *f* 7.80 tot *f* 8.20. Nieuwe Tarwe *f* 7.60 tot *f* 7.90. Oude Rogge *f* 5.50 tot *f* 5.80. Nieuwe Rogge *f* 5.40 tot *f* 5.80. Gerst *f* 4.30 tot *f* 4.50. Haver *f* 2.70 tot *f* 3.40. Paardeboonen *f* 4.30 tot *f* 4.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 4 October.

	Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	56 13/16	56 7/8	56 7/8
Dito Certificaten . . . . „ 3 „	67 7/8	67 15/16	67 7/8
Dito dito . . . . . . „ 4 „	88 11/16	88 3/4	88 11/16
Amortisatie Syndicaat . . „ 3½ „	89	—	—
Handelmaatschappij . . . . „ 4½ „	170	—	—
O. I. Leening . . . . . „ 4 „	88	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . . „	67	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . „ 4½ „	90¾	—	—
Haarlemmermeer . . . . . „ 5 „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 „ 5 „	105	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . . „ 5 „	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 „ 5 „	—	—	—
Dito 1840 . . . . „ 4 „	88¼	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. . „ 4 „	88	—	—
Dito dito Nieuwe . . . „ 4 „	88	—	—
Inschrijving in Assign. . . „ 6 „	—	—	—
Certificaten van dito . . . „ 6 „	—	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . „ 4 „	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten, fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . „ 500 „	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	11 1/16	—	—
Dito dito Onbep. Stukken . „ 5 „	—	—	—
Dito Obligatiën . . . . . „ 3 „	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . „ 3 „	34 5/16	34 7/16	34 5/16
Coupons Ardoins	8 13/16	8 7/8	8 13/16
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. „ 5 „	—	—	—
Dito . . . . „ 4 „	67	—	—
Dito Metall. . . . . . . „ 5 „	76 1/8	76 [illegible]	—
Dito Nieuwe . . . . . . „ 5 „	80 7/8	81	—
Dito 1847 . . . . „ 2½ „	40 11/16	40 13/16	—
BELGIE, Banc. . . . . . . „ 2½ „	47	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . „ 2½ „	47 1/8	47 1/4	47 1/8
BRAZILIE, 1824 200 £ . . . „ 5 „	89	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . „ 5 „	35 7/8	36	35 7/8
Dito dito . . . . . . „ 4 „	34 7/8	35 1/8	34 7/8
VENEZUELA, ... „ 3 „	33 1/4	33 5/8	—
MEXICO, ... „ 5 „	29 5/8	29 3/4	29 5/8
AMERIKA, Bankactiën			

Braz. 1839 5 pCt., 89.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt. Prolongatie 2¼ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.